

Aktağ, I., Alpay, D. D. (2015). Abant İzzet Baysal Üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 15-24.

Geliş Tarihi: 14/01/2015

Kabul Tarihi: 25/04/2015

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULUNDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİNİN UMUTSUZLUK DÜZEYLERİ

Işıl AKTAĞ*
Derya Deniz ALPAY**

ÖZET

Bu çalışmada, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda, Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde okuyan öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin cinsiyet, sınıf ve bölümlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük ve Spor Yöneticiliği bölümlerinin 1, 2, 3 ve 4. sınıflarında öğrenim gören 110 kadın ve 191 erkek olmak üzere toplam 301 öğrenci katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Beck ve ark. (1974) tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlaması Seber (1991) tarafından yapılan “Beck Umutsuzluk Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler t testi ve tek yönlü varyans analizi yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde kız ve erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri ($\bar{X}=4.81$) kız öğrencilere ($\bar{X}=3.76$) göre daha fazladır. Öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri hem bölümlerine hem de sınıflarına göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler: umutsuzluk düzeyi, cinsiyet, sınıf, bölüm, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

A HOPELESSNESS LEVEL OF PHYSICAL EDUCATION SPORT STUDENTS AT ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY

ABSTRACT

In this study, hopelessness level of students at Abant İzzet Baysal University, School of Physical Education and Sport was determined according to their gender, class level and department. 110 female and 191 male students with a total of 301, from 1st, 2nd, 3rd, and 4th class levels of Physical Education Teaching, Coaching and Sport Management departments were participated in this study. Data was collected through Beck Hopelessness Scale which was developed by Beck et al. (1974) and translated into Turkish by Seber (1991). In the analysis of data, one way Anova and t test were used. It was found that there were significant differences in the students' hopelessness level according to their gender. The male students ($\bar{X}=4.81$) have higher level of hopelessness than female students ($\bar{X}=3.76$). Also, according to the results, there were no significant differences in hopelessness level of students according to their class level and department.

Key Words: hopelessness level, gender, class level and department, School of Physical Education and Sports.

---

* Yrd. Doç. Dr. Işıl Aktağ, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, iaktag@gmail.com

** Derya Deniz Alpay, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, devrimderyadeniz@hotmail.com

1. GİRİŞ

Günümüzde yaşam koşullarının giderek zorlaşması, bireylerin geleceğe yönelik beklentilerini olumsuz yönde etkilemekte, psikolojik sorunları da beraberinde getirmektedir. Özellikle yaşamın sosyal çevrede gerektirdiği maddi olanakların sağlanması devamlı bir meslek ve düzenli bir gelir ile bağlantılı olarak, beklenti ve umut düzeyine etkileri, üzerinde durulması gereken güncel bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Meslek edinme ise, bir eğitim sürecinden geçilerek seçilen alanda yetkin bir konuma gelen her bireyin edindiği kazanımları uygulamak, geliştirmek ve yaşamının devamı için duyulan ihtiyacı içermektedir.

Türkiye'de lisans düzeyinde eğitim veren Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları; spor bilimleri ve teknolojileri alanında dünya üniversiteleriyle rekabet edebilen, çağdaş spor eğitim ve öğretim programlarını yürütebilen, sağlıklı ve yaşam kalitesi yüksek bireylerden oluşturulmuş bir ülke vizyonunu temel alarak, evrensel değerlere sahip, kazandığı bilgi ve becerileri uygulamaya yansıtabilen üstün nitelikli beden eğitimi öğretmeni, antrenör ve spor yöneticisi yetiştirmeyi amaç edinmişlerdir (Ulucan, H., Kılınç, M., Kaya, K. ve Türkçapar, Ü. , 2011).

Üniversitelerin beden eğitimi ve spor bölümleri 1992'li yıllarda yüksekokul statüsüne kavuşturulmuş ve bu sayede çeşitli bölümlerin kurulmasına imkan sağlanmıştır. Söz konusu tarihten günümüze kadar, yüksekokulların beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği, antrenörlük ve rekreasyon gibi çeşitli ve nitelikli bölümlere kavuşturulmuş, bu durum beden eğitimi ve sporun gelişimine katkı sağlarken, çeşitli problemleri de beraberinde getirmiştir. Söz konusu problemlerin başında ise bu bölümlerden mezun olacak öğrencilerin istihdam sorunu gelmektedir (Kırımoglu, 2010).

Bununla birlikte üniversite öğrencilerinin yaşadıkları sosyal ve ekonomik sorunlar, eğitim ve işsizlik gibi sorunlar da bireylerin ruh sağlığını olumsuz yönde etkilemekte ve umutsuzluğa yol açmaktadır. Bir diğer ifadeyle üniversite öğrenimine devam eden öğrencilerin yaşadığı deneyimlere yanlış anlamlar yükleyebileceği, geleceğiyle ilgili umutsuzluklar ve sıkıntılar yaşayabileceği, sorunlarına çözüm bulmada yaşadıkları sıkıntılarının onları umutsuzluğa sürükleyebileceği düşünülmektedir (Şahin, 2009).

Umutsuzluk gelecekte olumlu sonuçların olmayacağı, olumsuz olayların ise olacağı yönündeki beklentileri içeren bir terimdir (Abramson, L.Y., Metalsky, G.I., ve Alloy, L.B., 1989; Akt: Ulucan ve ark., 2011). Beck ve ark. göre ise umutsuzluk, bireyin kendisi ve geleceğine dair olumsuz beklentilerini ifade eden bir kavramdır. (Beck, A.T., Lester, D. ve Trexler, M., 1974; Akt: Uz Baş ve Kabasakal, 2013). Umut ise iyi olma duygusu veren ve kişiyi harekete geçirmek için güdüleyen bir özellik (Kemer ve Atik, 2005; Akt: Doğan, 2012), olumlu gelişmelerle beraber, bir çıkış yolu olduğuna ilişkin inanç ve planların başarılabacağı öngörüsü olarak tanımlanmaktadır (Üngören ve Ehtiyar, 2009).

İnsanların geleceğe yönelik olumsuz beklentileri, bireylerin sorunlarıyla başa çıkma yöntemlerini ve çevreye uyum sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Öğretmen adaylarının istihdam sorunları ve kendi geleceklerine dair beklentilerinde olumsuz düşüncelere sahip olması, gelecek için endişe doğuran bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü geleceğe yönelik duyulan umut ya da umutsuzluk bireylerin kişisel verimliliğini de önemli ölçüde etkileyebilmektedir.

Umutsuzluktan kaynaklanan isteksizlikle, problemlerin üstesinden gelemeyen, sorunlarını çözemeyen ve başarabileceğine inanmayan bir birey hem kendi hem de toplumun gereksinimlerini karşılamada yeterli olmayabilir. Aynı zamanda umutsuzluğa düşen bireyin kendisini önemsiz ve değersiz hissetmesine bağlı olarak, gelecek yaşamında ve eğitim sürecinde yaratabileceği aksaklıkları önceden öngörerek, bu aksaklıkların giderilmesine yönelik çözüm önerileri ortaya koymaktır. Literatürde öğretmen adayları ile ilgili çeşitli çalışmalar mevcuttur. (Doğan, P., 2012; Duman, S., Taşgın, Ö. ve Özdağ, S., 2009; Kırımoğlu, H.,2010).Umutsuzluk kavramı intihar, depresyon, problem çözme becerisi, kendine güven gibi başka sorunlarla ilişkilendirilmektedir (Yerlikaya, 2006, akt. Doğan, 2012). Öğretmen adaylarının etkili bir şekilde mesleklerine hazırlanabilmesi ve kendilerini seçtikleri alanlarda geliştirebilmeleri için geleceğe olumlu beklentiler ve umutla bakmaları onlara yardımcı olacaktır. Öğretmen adaylarının umutsuzluk düzeyleri hakkında bilgi sahibi olmak onlara bu süreçte yardımcı olabilmek açısından önemli olacaktır. Öğretmen adaylarının umutsuzluk düzeylerinin tespit edilmesi ve umutsuzluk düzeyleri yüksek ise buna sebep olan durumların belirlenerek giderilmesi toplumda gelecekte umutlu ve verimli bireylere sahip olabilmek adına önemlidir. Ayrıca, beden eğitimi ve spor alanında yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçlar itibarıyla literatüre önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu düşünceden hareketle, bu çalışmanın amacı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkenlerine göre incelenmesidir.

2. YÖNTEM

2.1 Katılımcılar

Araştırmanın evrenini 2013-2014 öğretim yılı güz dönemi Abant İzzet Baysal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği bölümünde öğrenim gören 400 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümünden okuyan 101 kişi, Antrenörlük Bölümünde okuyan 100 kişi ve Spor Yöneticiliği bölümünde okuyan 100 kişi oluşturmaktadır.

2.2 Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Beck ve ark. (1974) tarafından geliştirilen “Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ)” kullanılmıştır. Ölçeğin Türkçeye çevirisi Seber (1991) tarafından, geçerlik ve güvenirlik çalışması ise Durak ve Palabıyıkoglu (1994) tarafından yapılmıştır. Bireyin geleceğe yönelik olumsuz beklentilerini ölçmeye yönelik 20 maddeden oluşan, kendini değerlendirme türü bir ölçektir. Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlık katsayısı .85 olarak bulunmuştur. 20 maddeden oluşan 0-1 arası puanlanan Beck Umutsuzluk Ölçeği maddelerinin 11 tanesinde “evet” seçeneği, 9 tanesinde ise “hayır” seçeneği 1 puan alır. 1, 3, 5, 6, 8, 10, 13, 15, ve 19.sorularda “hayır”; 2, 4, 7, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 18, ve 20 sorularda ise “evet” yanıtı için birer puan verilir. Elde edilecek puan aralığı 0-20 arasındadır. Bireyden kendisi için uygun olan ifadeleri “evet” uygun olmayanları ise “hayır” olarak işaretlemeleri istenir. Alınan puanların yüksek olması

umutsuzluk düzeyinin yüksek olduğunun göstergesidir. Beck ve Steer (1988) ölçekten elde edilen puanları dört grup içinde sınıflandırmıştır. Buna göre 0-3: umutsuzluk yok, 4-8: hafif umutsuzluk var, 9-14: orta seviyede umutsuzluk, 15-20: ileri derecede umutsuzluk var olarak belirlenmiştir (Akt: Duman ve ark., 2009).

2.3 Verilerin Analizi

Çalışmadaki verilerin analizinde SPSS kullanılmıştır. Cinsiyet değişkenine göre umutsuzluk düzeyinin tespit edilmesinde bağımsız grup t testi kullanılmıştır. Sınıf ve bölüm değişkenlerine göre umutsuzluk düzeyinin tespit edilmesinde ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılarak aritmetik ortalama ($\bar{X}$), toplam puan (Σ), frekans (f) ve yüzde değerleri (%) hesaplanmıştır.

3.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde çalışmada yapılan analizlerde elde edilen bulgular tablolar şeklinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Umutsuzluk Düzeylerinin Cinsiyet Değişkenine Göre t-Test Sonuçları

Cinsiyet	n	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Kadın	110	3.76	3.89	299	-1.94	0.015*
Erkek	191	4.81	4.83			

Tablo 1'de görüldüğü gibi öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri, cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri ile kız öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyine ilişkin ortalaması $\bar{X}=4.81$, iken kız öğrencilerin umutsuzluk düzeyine ilişkin ortalaması $\bar{X}=3.76$ olarak tespit edilmiştir. Sonuçlar erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla umutsuz olduklarını göstermektedir.

Tablo 2.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Umutsuzluk Düzeylerinin Bölüm Değişkenine Göre Tek Yön Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	42.434	2	21.217	1.032	0.357
Grup içi	6125.28	298	20.555		
TOPLAM	6167.714	300			

Tablo 2'de görüldüğü üzere öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin bölüm değişkenine göre incelendiğinde bölümler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p < 0.05$). Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=3.90$, iken Antrenörlük Eğitimi Bölümü öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.67$, Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.72$ olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Umutsuzluk Düzeylerinin Sınıflar Arası Değişkenine Göre Tek Yön Anova Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Guruplar arası	48.676	3	16.225		
Grup içi	6119.038	297	20.603	0.788	0.502
TOPLAM	6167.714	300			

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri sınıf değişkenine göre incelendiğinde sınıflar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p < 0.05$). Beden eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 1.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=3.86$, 2.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.98$, 3.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.53$, ve 4.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.32$ olarak tespit edilmiştir.

4. TARTIŞMA

Bu çalışmada Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda (BESYO), Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi ve bölümlerine göre umutsuzluk düzeyleri araştırılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.42$ olarak tespit edilmiştir. Bu sonuca göre Beck ve ark. önerdiği 0-3 umutsuzluk yok, 4-8 hafif umutsuzluk, 9-14 orta seviyede umutsuzluk, 15-20 ileri seviyede umutsuzluk puan aralıklarına göre Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin hafif seviyede umutsuzluğa sahip olduğunu söylenebilir. Şahin (2009) çalışmasında eğitim fakültesi öğrencilerinin umutsuzluklarının hafif ve orta düzeyde olduğunu, Şengül ve Güner (2012) çalışmalarında ilköğretim matematik bölümü öğrencilerinin umutsuzluk düzeylerinin ise düşük olduğunu bulmuşlardır. Ulucan ve ark. (2011) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin umutsuzluk seviyelerini orta düzey olarak tespit etmişlerdir. Yukarıda belirtilen çalışmalarda elde edilen sonuçlar bu çalışmayla benzerlik göstermekte olup, Umutsuzluk ölçeğinin değerlendirilmesiyle ilgili kriterlere bakarak AİBÜ, BESYO öğrencilerinin kendileri ve gelecekları hakkındaki düşüncelerinin olumlu olduğu ve geleceğe umutla baktıkları söylenebilir.

Araştırmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri ile kız öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri ($\bar{X}= 4.81$) kız öğrencilere göre daha yüksek tespit edilmiştir ($\bar{X}=3.76$). Umutsuzluk ve cinsiyet üzerine yapılan araştırmalara bakıldığında farklı sonuçlar görülse de, araştırmalarda elde edilen sonuçlar bu çalışmadaki sonuçlarla paralellik göstermektedir. Duman ve ark. (2009), Dereli ve Kabataş (2009), Şahin (2009), Uz Baş ve Kabasakal (2013), Girgin (2009), Şengül ve Güner (2011), Yıldız ve ark. (2009) yaptıkları çalışmalarda erkeklerin kızlara göre umutsuzluk düzeylerinin daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Az da olsa bazı araştırmalarda kız ve erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir (Ulucan ve ark., 2011; Kırımoglu, 2010; Tekin ve Filiz,

2008). Çalışmada elde edilen bu sonucun nedenleri olarak toplum tarafından erkeğe yüklenen rol ve sorumluluklar ile birlikte ekonomik beklentilerin erkeklerden daha yüksek olması ve erkeklerin gelecek beklentilerindeki çeşitlilikler olabilir. Bu duygular ve düşünceler erkeklerde daha fazla endişe ve umutsuzluğa sebep olmuş olabilir.

Araştırmada umutsuzluk düzeyi bölüme göre incelendiğinde her ne kadar Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin umutsuzluk düzeyi, Antrenörlük ve Spor Yöneticiliği bölümleriyle karşılaştırıldığında daha düşükse de bölümler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin umutsuzluk ortalaması ($\bar{X}=3.90$), bunu sırasıyla Antrenörlük ($\bar{X}=4.67$) ve Spor Yöneticiliği ($\bar{X}=4.72$) bölümleri takip etmektedir. Elde edilen bu sonuç Ulucan ve ark., (2011); Oğuztürk, Akça ve Şahin, (2011); Dereli ve Kabataş, (2009); Kırımoğlu, (2010), yaptıkları çalışmalarla paralellik göstermektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlardan farklı olarak Tekin ve Filiz (2008) çalışmalarında öğrencilerin bölümlerine göre umutsuzluk düzeylerinin değiştiğini tespit etmişlerdir. Araştırmada öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin bölüme göre anlamlı olarak bir farklılık göstermemesinin nedeni olarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğrenci profilinin birbirine benzer olması, Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi ve Spor Yöneticiliği bölümlerinin aynı sistemle yüksekokula öğrenci seçmeleri (özel yetenek sınavı) söylenebilir. Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin umutsuzluk düzeyinin diğer bölümlerle kıyaslandığında daha düşük olmasına neden olarak bu bölüm öğrencilerinin mezun olduklarında kendilerinin iş bulma konusunda daha fazla olanak sahibi olduğunu düşünerek daha az endişelenerek, geleceğe daha umutla bakmaları söylenebilir.

Araştırmada öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin buldukları sınıf düzeyine göre incelendiğinde sınıflar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. 1.sınıflar $\bar{X}=3.86$; 2.sınıflar $\bar{X}=4.98$; 3.sınıflar $\bar{X}=4.53$ ve 4.sınıflar $\bar{X}=4.32$ umutsuzluk düzeyine sahiptirler. Elde edilen bu sonuç Şengül ve Güner, (2011); Oğuztürk, Akça ve Şahin, (2011); Şahin, (2009) ve Doğan (2012) çalışmalarıyla benzerlik göstermektedir. Ancak bu durumun aksine Duman, Taşgın ve Özdağ, (2009) çalışmasında 4.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyinin 1.sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Her ne kadar bu çalışmadaki ortalamalara bakıldığında 4.sınıfların umutsuzluk düzeyinin 1.sınıflara göre yüksek olduğunu görülse de bu sonuç istatistiksel olarak anlamlı değildir. Araştırmada öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin buldukları sınıf düzeyine göre farklılık göstermemesine neden olarak bu bölümleri tercih eden öğrencilerin mevcut istihdam durumunu bilerek kayıtlarını yaptıklarını ve süreç içerisinde bu durumu bilerek eğitimlerini sürdürmeleri olabilir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri ile yapılan bu çalışmada sonuç olarak öğrencilerin umutsuzluk düzeyi ortalamasının hafif umutsuzluk düzeyinde ($\bar{X}=4.42$) olduğu söylenebilir.

Cinsiyet değişkenine göre kız ve erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyi puan ortalamasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Erkek öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri ($\bar{X}=4.81$) kız öğrencilerin umutsuzluk düzeyinden ($\bar{X}=3.76$) daha yüksektir.

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre umutsuzluk düzeyine bakıldığında bölümler arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Beden Eğitimi Öğretmenliği bölümündeki öğrencilerin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=3.90$, iken Antrenörlük Eğitimi Bölümü öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması ($\bar{X}=4.76$), Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi puan ortalaması ($\bar{X}=4.72$) olarak tespit edilmiştir

Öğrencilerin okudukları sınıf düzeyine göre umutsuzluk düzeylerine bakıldığında sınıflar arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. 1. sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=3.86$, 2.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.98$, 3.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.53$, ve 4.sınıf öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ortalaması $\bar{X}=4.32$ olarak tespit edilmiştir.

Çalışmada Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinde umutsuzluk seviyeleri yüksek olan öğrencilerinde bulunduğu varsayımından yola çıkarak bu öğrencileri umutsuzluğa yönelten nedenlerin belirlenerek bu nedenlerin ortadan kalkmasına yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu çalışma sınırlı sayıda bir grupla yapılmıştır daha fazla sayıda öğrencilerle yeni çalışmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Aydın, M., Erdoğan, S., Yurdakul, M. ve Eker, A. (2013). Sağlık yüksekokulu ve sağlık meslek lisesi öğrencilerinin umutsuzluk düzeyleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 4(1), 1-5.
- Dilbaz, N., ve Seber, G. (1993). Umutsuzluk kavramı: depresyon ve intaharda önemi. *Kriz Dergisi*. 1(3), 134-138.
- Dereli, F. ve Kabataş, S. (2009). Sağlık yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin iş bulma endişeleri ve umutsuzluk düzeylerinin belirlenmesi. *Yeni Tıp Dergisi*. 26, 31-36.
- Doğan, P. (2012). Resim öğretmeni adaylarının umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 36, 115-127.
- Duman, S., Taşgın, Ö. ve Özdağ, S. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimi Dergisi*. 11(3), 27-32.
- Durak, A. ve Palabıyıkoglu, R. (1994). Beck Umutsuzluk Ölçeği geçerlik çalışması. *Kriz Dergisi*. 2(2), 311-319.
- Girgin, G. (2009). Evaluation of the factors affecting loneliness and hopelessness among university students in Turkey. *Social Behavior and Personality*. 37(6). 811-818.
- Kırımoğlu, H. (2010). Türkiye'deki beden eğitimi ve spor yüksekokulu son sınıf öğrencilerinin istihdam sorunu açısından umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi* 18(1), 37-46.
- Oğuztürk, Ö., Akça, F. ve Şahin, G. (2011). Üniversite öğrencilerinin umutsuzluk düzeyi ile problem çözme becerileri arasında ilişkinin bazı değişkenler üzerinden incelenmesi. *Klinik Psikiyatri*. 14, 85-93.

- Özsaker, M. ve Vurgun, N.(2014). A study of the hopelessness of Turkish Physical Education and Sports School Students. *Croatian Journal of Education*. 16(2), 445-470.
- Seber, G.(1991). *Beck Umutsuzluk Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği üzerine bir çalışma*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Şahin, C.(2009). Eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*. 27, 271-286.
- Şengül, S. ve Güner, P.(2012). İlköğretim matematik öğretmenliği programına devam eden öğretmen adaylarının umutsuzluk düzeylerinin incelenmesi. X. Ulusal Fen ve Matematik Eğitimi Kongresi(UFBMEK), Niğde.
- Tekin, M.ve Filiz, K.(2008). Beden eğitimi ve spor yüksekokullarının antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin umutsuzluk ve boyun eğici davranış düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Spormetre*. 5(1), 27-37.
- Ulucan, H., Kılınç, M., Kaya, K.ve Türkçapar, Ü. (2011) .Beden eğitimi spor yüksekokullarında öğrenimlerine devam eden öğrencilerin umutsuzluk ve yaşam doyum düzeylerinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*. 13(3): 349-356.
- Ungüren, E. ve Ehtiyar, R. (2009). Türk ve Alman öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin karşılaştırılması ve umutsuzluk düzeylerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Journal of Yaşar University*.41(14), 2093-2127.
- Uz Baş, A. ve Kabasakal, Z.(2013). Öğretmen adaylarının umutsuzluk ve algılanan sosyal destek. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*.2(1), 19-25.
- Yıldız, M., Tekin, M., Lök, S., Taşğın, Ö. ve Mehtap, B. (2009). The surveying of the social comparison and hopelessness levels of students who study at the physical education academy. *Ovidus University Annals*. 9(2), 217-221.

EXTENDED ABSTRACT

A hopelessness is an emotional state of individuals in which they have negative expectations about the future and consider negative experiences as unchangeable and constant (Abramson et al, 1989, as cited in Ulucan et al, 2011).

According to Beck et al. "hopelessness is a cognitive-motivational state characterized by negative expectations as cited in Uz Baş and Kabasakal, 2013. Hope is defined "as an emotional state of individuals which motivate and stimulate person to feel better" (Kemer and Atik, 2005 as cited in Doğan, 2012). Also at the same time hope is an optimistic belief of mind based on an expectations of positive outcomes related to events in one's life (Üngören and Ehtiyar, 2009).

Negative expectations influence individuals' problem solving methods when they face with problems in their life and also affect their adaptation to social life around them negatively. Nowadays university students encounter some problems which influence their mental health negatively. The university students suffer from problems such as, fear of unemployment after graduation, social and economic problems and worries about the future and these cause an increase in their hopelessness. Like other university students, students from physical education and sport field have similar worries. The problems faced by these students cause them to have symptoms of hopelessness and influence their psychology negatively.

It is important to know the physical education students' feelings and expectations about future in order to help them during their educational life. This study will let us to have an idea about the hopelessness level of students in physical education and sport department .Also the results of this study will make a contribution to literature in physical education and sport.

From this point of view, the purpose of this study is to determine hopelessness level of students at Abant İzzet Baysal University, School of Physical Education and Sport according to their gender, class level and department.

Participants of this study were 110 female and 191 male students with a total of 301, from first, second, third and fourth class level of Physical Education Teaching, Coaching and Sport Management departments during 2013-2014 education year.

In this study Beck Hopelessness Scale was used. Beck Hopelessness Scale(BHS) is 20 item self-report inventory developed by Beck et al.(1974) in order to measure three major aspects of hopelessness. These are feelings about the future, loss of motivation and expectations. This test measures the extent of the respondents' negative attitudes or pessimism about the future. The Turkish adaptation was made by Seber (1991), and reliability and validity tests of the scale were carried out by Durak and Palabıyıköğlü(1994). Individuals were asked to mark YES or NO for the statements which were suitable for them. A high point value indicated that the hopelessness of the individual was high.

Data were analyzed by using SPSS 17. In order to analyze gender differences, t test was used and in order to analyze data according to department and class level one way Anova test was used. Also arithmetic mean, standard deviation and frequencies were used.

According to the results of study, arithmetic mean of all students were found as 4.41. The results related with gender showed us, there were gender differences between male and female students. Arithmetic mean of male students was higher (4.81) than female students (3.76). Male students had higher level hopelessness than female students. The results related with class level showed us there were no differences in hopelessness level of students according to their class level. First year students' hopelessness level was 3.86, second year students had 4.98, third year students had 4.53 and fourth year students had 4.32. The results related with department differences indicated that there were no differences in hopelessness level according to department. Hopelessness level for Physical Education Teaching department was 3.90, this level was 4.76 for coaching department and 4.72 for Sport Management department.

When the arithmetic mean of all students were looked at, it was found as 4.41 which could be interpreted as a low hopelessness level. Similar results were gathered by other researchers, for example Şahin (2009), Şengül and Güner (2012). In their studies they didn't obtain high level of hopelessness in their samples. In this study gender differences were found between male and female students' hopelessness level. Male students had higher hopelessness level. The reason for this result might be cultural and due to social role assigned for men and women. Men in our culture, like most of the cultures, have more economic responsibilities than women. They are responsible of taking care of their family needs and society makes pressure on them to fulfill the needs of their families. Also future expectations of men and women are different, this may cause more pressure on men too. Because of these reasons male students might feel more hopeless than female students. There was no difference in hopelessness level according to department. The reason for this might be School of Physical Education and Sport students' profiles are similar to each other. Students had to pass the same exam to be accepted to department. Physical Education and Teaching department students have the lowest hopelessness level compared to other two departments. Students in this department may think they have more chance to find a job than others. Ulucan et al. (2011), Oğuztürk et al. (2011), Dereli and Kabataş (2009) found similar results that support our findings. Results related with class level, showed us there was no difference in hopelessness level of students according to class level. Eventhough fourth year students had higher hopelessness score than first year students, this wasn't significant. It is very normal for students to feel more hopeless just before graduation. Students may feel more pressure to find a job and acquire economic freedom for themselves. Şengül and Güner (2011), Doğan (2012), Oğuztürk et al. (2011) results support our studies.

In conclusion:

Arithmetic mean of students from School of Physical Education and Sport is 4.41.

There is gender differences in hopelessness level of students according to gender.

There is no differences in hopelessness level of students according to class level.

There is no difference in hopelessness level of students according to department.